

ความสัมพันธ์ของปริมาณตะกั่วในเลือด (PbB) กับระดับเย็นไชม์เดลต้า - อะมิโน酇ูลินิก แอซิด
ดีชัยคราเทส (δ -ALAD Activity) ซึ่งค์ โปรโตพอร์พียริน (ZPP) และเดลต้า - อะมิโน酇ูลินิก แอซิด
ในปัสสาวะ (ALAU) ในกลุ่มคนงานที่ทำงานไม่สัมผัสและสัมผัสกับสารตะกั่ว

วัชรชัย รุจิโรจน์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต^๑
สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2549

ISBN 974-502-773-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วชรชัย รุจิโรจน์กุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ระวีพัชร์ ชีวะพร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชาญ สว่างวงศ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงนุช ตั้งเกริกโภพ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. ระวีพัชร์ ชีวะพร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชาญ สว่างวงศ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงนุช ตั้งเกริกโภพ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิภาณ มัณฑะจิตร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. คเนนทร เคลินวัฒน์)

กรรมการ

บันทึกวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบันทึกวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 16 เดือน มกราคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วรวิทย์ ชีวภาพ
ประธานกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วย
ความละเอียดอีกทั้ง เอาใจใส่ และให้ความช่วยเหลือในการเดินทางไปเก็บตัวอย่างตามทางจังหวัด
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร โรงงานและบริษัทต่าง ๆ ตลอดจนพนักงานทุกท่านที่กรุณาให้
ความร่วมมือในการเก็บตัวอย่าง และตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี
ขอขอบคุณคุณสุวรรณ จิตดาภารกิจ และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลรามบูร์ทุกท่านที่ให้ความกรุณา
ในการวิเคราะห์ระดับซิงค์ โปรดอร์พ์พยริน ขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
ชลบุรีที่อนุญาตให้ใช้สถานที่และเครื่องมือวิเคราะห์บางส่วน ขอบคุณคุณกนก ฟอยหรัญ และ¹
คุณราพ พลอดิษฐ์ ที่กรุณाच่วยและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการตรวจวิเคราะห์ระดับตะกั่วในเลือด
เป็นอย่างดี ขอบคุณภาควิชาารชศาสตร์ ที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่และอุปกรณ์บางส่วน
ขอบคุณคุณวัฒนา ศิริบุรณนท์ และเจ้าหน้าที่บริษัทชลบุรี อาร์ ไอ เอ จำกัด ทุกท่านที่ให้ความ
อนุเคราะห์ข้อมูลและช่วยตรวจวิเคราะห์ CBC รวมทั้งท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่นามในที่นี่ ที่มีส่วนช่วย
ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ได้รับทุนสนับสนุนบางส่วนจากโครงการบัณฑิตศึกษา ฝึกอบรมและ
วิจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ภายใต้การกำกับของโครงการ
พัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ทบวงมหาวิทยาลัย จึงขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

วัชรชัย รุจิโรจน์กุล

45912005: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม; วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ: ตะกั่วในเลือด/ ตัวชี้วัดความเป็นพิษของตะกั่ว

วัชรชัย รุจิโรจน์กุล: ความสัมพันธ์ของปริมาณตะกั่วในเลือด (PbB) กับระดับเอ็นไซม์ เดลต้า - อะมิโนแลวูลินิก แอซิด ดีชิยคลราเทส (δ -ALAD ACTIVITY) ซิงค์ proto porphyrin (ZPP) และเดลต้า - อะมิโนแลวูลินิกแอซิดในปัสสาวะ (ALAU) ในกลุ่มคนงานที่ทำงานไม่สัมผัส และสัมผัสกับสารตะกั่ว (RELATIONSHIP OF BLOOD LEAD LEVEL (PbB) TO DELTA-AMINOLEVULINIC ACID DEHYDRATASE (δ -ALAD ACTIVITY), ZINC PROTOPORPHYRIN (ZPP) AND DELTA-AMINO LEVULINIC ACID IN URINE (ALAU) IN NON-EXPOSED AND EXPOSED WORKERS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: รวิทัย ชีวพร, ปร.ค., พิชาญ สว่างวงศ์, ปร.ค., นงนุช ตั้งเกริกโภพ, ปร.ค. 110 หน้า. ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-773-1

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปริมาณตะกั่วในเลือด กับ ระดับเอ็นไซม์เดลต้า - อะมิโนแลวูลินิก แอซิด ดีชิยคลราเทส ซิงค์ proto porphyrin และ เดลต้า - อะมิโนแลวูลินิกแอซิดในปัสสาวะ ในกลุ่มคนที่ทำงานไม่สัมผัสและสัมผัสกับสารตะกั่ว ผลวิจัย พบระดับตะกั่วในเลือดในกลุ่มไม่สัมผัสตะกั่วมีค่า 2.02 – 13.19 $\mu\text{g}/\text{dl}$ และในกลุ่มสัมผัสสารตะกั่ว ได้แก่ โรงงานแบตเตอรี่ โรงงานถุงตะกั่ว และโรงงานอิเล็กโทรนิกส์ มีค่าตะกั่วในเลือด 12.42 – 67.24, 28.88 – 57.66 และ 1.29 – 15.92 $\mu\text{g}/\text{dl}$ ตามลำดับ สำหรับระดับเอ็นไซม์ เดลต้า- อะมิโน เแลวูลินิก แอซิด ดีชิยคลราเทส ระดับซิงค์proto porphyrin และระดับกรดเดลต้า-อะมิโนแลวูลินิกในปัสสาวะ ในกลุ่มที่ไม่สัมผัสและสัมผัสกับสารตะกั่ว มีค่า 190-528 และ 37.9-425 Unit/ ml Erythrocyte, 34-96 และ 30-227 $\mu\text{g}/\text{dl}$ Whole Blood และ 0-7.33 และ 0-6.94 mg/ dl ตามลำดับ พบความสัมพันธ์ระหว่างระดับตะกั่วในเลือดกับระดับเอ็นไซม์เดลต้า-อะมิโนแลวูลินิก แอซิด ดีชิยคลราเทส และระดับซิงค์ proto porphyrin อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยมีค่า $r = -0.93$ และ 0.80 ตามลำดับ ไม่พบความสัมพันธ์กับระดับกรดเดลต้า-อะมิโนแลวูลินิกในปัสสาวะทึ้งใน กลุ่มทำงานไม่สัมผัสและสัมผัสกับสารตะกั่ว สรุปได้ว่าระดับเอ็นไซม์เดลต้า-อะมิโนแลวูลินิก แอซิด ดีชิยคลราเทส เป็นตัวชี้วัดทางชีวภาพ ที่อาจนำมาใช้เพื่อตรวจคัดกรองการป่นปี้อนของสาร ตะกั่วในกลุ่มคนงานที่ทำงานสัมผัสสารตะกั่วได้ ในขณะที่ ระดับซิงค์ proto porphyrin เมื่อ เปรียบเทียบกับระดับเอ็นไซม์เดลต้า-อะมิโนแลวูลินิก แอซิด ดีชิยคลราเทสแล้ว มีความไว้ต่ำกว่า

45912005: MAJOR: ENVIRONMENTAL SCIENCE; M.Sc. (ENVIRONMENTAL SCIENCE)

KEYWORDS: BLOOD LEAD LEVEL/ BIOMARKER

WATCHARACHAI RUJIROJKUL: RELATIONSHIP OF BLOOD LEAD LEVEL (PbB) TO DELTA-AMINOLEVULINIC ACID DEHYDRATASE (δ -ALAD ACTIVITY), ZINC PROTOPORPHYRIN (ZPP) AND DELTA-AMINO LEVULINIC ACID IN URINE (ALA_U) IN NON-EXPOSED AND EXPOSED WORKERS. THESIS ADVISORS: VORAVIT CHEEVAPORN, Ph.D., PICHAN SAWANGWONG, Ph.D., NONGNUTH THANGKEARKOLAN, Ph.D. 110 P. 2006. ISBN 974-502-773-1

The purpose of this research was to study the relationship of blood lead level to delta-aminolevulinic acid dehydratase (δ -ALAD), zinc protoporphyrin (ZPP) and delta-aminolevulinic acid in urine (ALA_U) in non-exposed and exposed workers. Results of the investigation indicated that blood lead level (PbB) in non-exposed workers was from 2.02 to 13.19 $\mu\text{g}/\text{dl}$, and in exposed workers such as batteries factory, lead melting factory, and electronic factory was from 12.42 to 67.24, 28.88 to 57.66, and 1.29 to 15.92 $\mu\text{g}/\text{dl}$, respectively. The levels of delta-aminolevulinic acid dehydratase, zinc protoporphyrin and delta-aminolevulinic acid in urine of both non-exposed and exposed workers were in the range of 190 - 528, 37.9 - 425 Unit/ ml Erythrocyte, 34 - 96, 30 - 227 $\mu\text{g}/\text{dl}$ of Whole Blood, and 0 - 7.33, 0 - 6.94mg/ dl, respectively. In exposed workers, blood lead level, delta-aminolevulinic acid dehydratase and zinc protoporphyrin were found significantly correlation ($p < 0.05$, $r = 0.93$ and 0.80 , respectively). In contrast, delta-aminolevulinic acid in urine was found not significantly correlated with blood lead level both in exposed and non-exposed workers. We concluded that delta-aminolevulinic acid dehydratase may be used as a biomarker for lead contamination screening among exposed workers, while zinc protoporphyrin was less sensitive in relation to delta-aminolevulinic acid dehydratase.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๕
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความนุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สถานที่ทำการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
คุณสมบัติของสารตะกั่วและการนำมาใช้ในงานอุตสาหกรรม.....	6
แหล่งที่มาและการเข้าสู่ร่างกายของสารตะกั่ว.....	7
พิษวิทยาของโรคพิษตะกั่ว.....	11
พิษต่อมีเดียเดือดแดง.....	11
พิษต่อระบบประสาท.....	13
พิษต่อการทำงานของไต.....	14
พิษต่อระบบสืบพันธุ์.....	14
พิษต่อระบบทางเดินอาหาร.....	14
อาการทางคลินิกับระดับตะกั่วในเลือด	14
การได้รับพิษเฉียบพลัน.....	15
การได้รับพิษเรื้อรัง.....	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
กระบวนการสังเคราะห์อีม.....	17
โครงสร้างของอีม.....	17
การสังเคราะห์อีม.....	18
การทดสอบเกี่ยวกับการเกิดพิษของสารตะกั่ว.....	20
ตัวชี้วัดทางชีวภาพของการสัมผัสสารตะกั่ว.....	22
ระดับตะกั่วในเลือด.....	22
ระดับอีนไซม์ ALAD ในเลือด.....	23
ระดับALA ในปัสสาวะ.....	23
ระดับ ZPP ในเลือด.....	24
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
ระเบียบวิธีวิจัย.....	33
พัฒนาทำงานและการรวมรวมข้อมูล.....	33
การเก็บข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์.....	33
แบบสอบถาม.....	33
การวิเคราะห์ระดับตะกั่วในเลือด โดยเครื่อง GFAAS.....	34
การตรวจการทำงานของอีนไซม์ ALAD.....	37
การวิเคราะห์ปริมาณALA ในปัสสาวะ.....	39
การตรวจระดับZPP โดยเครื่อง Hematofluorometer.....	40
การคัดแยกตัวอย่างที่มีภาวะโลหิตจางจากการขาดเหล็ก.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ.....	42
4 ผลการศึกษา.....	45
การกระจายข้อมูล ALAD, ALAU, ZPP และ PbB.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระดับสารตะกั่วในเลือด.....	49
ระดับซิงค์ โพโรโทพอร์พยรินในเลือด.....	49
ระดับกรด酇ลต้า อะมิโน酇ูลินิกในปัสสาวะ.....	51
ระดับเอ็นไซม์酇ลต้า อะมิโน酇ูลินิก ดีไฮดราเทสในเลือด.....	53
ความสัมพันธ์ระหว่างระดับ PbB กับระดับ ALAD, ZPP และ ALAU ในกลุ่ม ที่ไม่สัมผัสตะกั่วและกลุ่มที่สัมผัสตะกั่ว.....	53
5 อกิปรายและสรุปผล.....	57
อกิปรายผล.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	61
รายการอ้างอิง.....	63
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก ข้อมูลตัวอย่างและผลการตรวจวิเคราะห์.....	69
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
ภาคผนวก ค ข้อมูลการคำนวณทางสถิติด้วย SPSS for Windows.....	82
ประวัติของผู้วิจัย.....	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 อาศัยพหรือปฏิบัติการที่อาจทำให้ผู้ทำงานได้รับสารตะกั่ว.....	8
2 อาศัยพหรือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสารตะกั่วแต่อาจเกิดพิษจากสารตะกั่วได้.....	10
3 การประเมินการบริโภคตะกั่วจากอาหาร ดิน อาหารและน้ำ.....	10
4 ระดับตะกั่วต่ำสุดในเลือดที่ทำให้เกิดอาการทางคลินิกในระบบอวัยวะต่าง ๆ.....	16
5 ศักยภาพเครื่องสำหรับเครื่อง GFAAS ยี่ห้อ Varian รุ่น SpectrAA 640Z ที่ใช้ตรวจ วิเคราะห์ระดับตะกั่วในเลือด.....	36
6 การทำ Working Standard โดยการทำ Dilution จาก Stock Standard.....	40
7 การประเมินภาวะผิดปกติจากการขาดเหล็ก.....	42
8 เกณฑ์การวินิจฉัยสำหรับภาวะขาดเหล็ก	43
9 Maximum Hemoglobin Concentration and Hematocrit Values for Anemia.....	44
10 ค่าสถิติของระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในกลุ่มที่ทำงานไม่สัมผัสสาร ตะกั่วและในกลุ่มที่ทำงานสัมผัสสารตะกั่ว.....	45
11 ระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในกลุ่มที่ไม่สัมผัสสารตะกั่วและในกลุ่มที่ สัมผัสสารตะกั่วจากโรงงานต่าง ๆ.....	50
12 ระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในกลุ่มที่ไม่สัมผัสสารตะกั่วในเพศชายและ หญิง.....	51
13 ระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในกลุ่มที่สัมผัสสารตะกั่วในเพศชายและ หญิง.....	51
14 ระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในระยะเวลาต่าง ๆ ที่ทำงานสัมผัสสาร ตะกั่ว.....	52
15 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับ PbB กับระดับ ALAD, ZPP และ ALAU.....	55
16 ระดับ PbB, ALAD, ZPP ในเลือด และ ALAU ในปัสสาวะ ของคนที่ทำงานใน โรงงานดลุงตะกั่ว และไม่พบภาวะการขาดเหล็ก ภาวะพร่องเหล็ก และภาวะติด เชื้อเรือรัง แต่มีภาวะซีด.....	56
17 ระดับ PbB, ALAD, ZPP ในเลือด และ ALAU ในปัสสาวะ ของคนที่ทำงานใน โรงงานอิเล็กโทรนิกส์ และไม่พบภาวะการขาดเหล็ก ภาวะพร่องเหล็ก และภาวะ ติดเชื้อเรือรัง แต่มีภาวะซีด.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

	หน้า
18 ระดับต่ำกว่าในเลือดจากงานวิจัยอื่น ๆ	59
19 ข้อมูลตัวอย่างและผลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ของกลุ่มคนที่ทำงานสัมผัสติดกันต่ำกว่า.....	70
20 ข้อมูลตัวอย่างและผลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ของกลุ่มคนที่ทำงานสัมผัสติดกันต่ำกว่า ซึ่งถูกคัดออกเนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินภาวะพิคปักจากการขาดเหล็ก หรือข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์.....	72
21 ข้อมูลตัวอย่างและผลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ของกลุ่มคนที่ทำงานไม่สัมผัสติดกัน.....	73
22 ข้อมูลตัวอย่างและผลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ของกลุ่มคนที่ทำงานไม่สัมผัสติดกัน ซึ่งถูกคัดออกเนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินภาวะพิคปักจากการขาดเหล็ก หรือข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์.....	76
23 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ ALAD ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	83
24 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ ZPP ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	83
25 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ ALAU ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	84
26 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ PbB ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	84
27 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ ALAD ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	85
28 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ ZPP ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	86
29 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ ALAU ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	87
30 ข้อมูลเชิงพรรณนาของระดับ PbB ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	88
31 การทดสอบการแยกแยะของระดับ ALAD ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	89
32 การทดสอบการแยกแยะของระดับ ZPP ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	89
33 การทดสอบการแยกแยะของระดับ ALAU ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	90
34 การทดสอบการแยกแยะของระดับ PbB ในกลุ่มไม่สัมผัสติดกัน.....	90
35 การทดสอบการแยกแยะของระดับ ALAD ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	91
36 การทดสอบการแยกแยะของระดับ ZPP ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	91
37 การทดสอบการแยกแยะของระดับ ALAU ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	92
38 การทดสอบการแยกแยะของระดับ PbB ในกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	92
39 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสติดกันกับกลุ่มสัมผัสติดกัน.....	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
40 ค่า P-value ของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าว.....	93
41 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าว.....	
สัมพัสดะก้าวที่ทำงานในโรงพยาบาลแบบเตอรี.....	93
42 ค่า P-value ของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าวที่	
ทำงานในโรงพยาบาลแบบเตอรี.....	94
43 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่ม	
สัมพัสดะก้าวที่ทำงานในโรงพยาบาลสูงตาก้าว.....	94
44 ค่า P-value ของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าวที่	
ทำงานในโรงพยาบาลสูงตาก้าว.....	94
45 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่ม	
สัมพัสดะก้าวที่ทำงานในโรงพยาบาลอิเล็กโโทรนิกส์.....	95
46 ค่า P-value ของระดับ ALAD ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าวที่	
ทำงานในโรงพยาบาลอิเล็กโโทรนิกส์.....	95
47 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่ม	
สัมพัสดะก้าว	95
48 ค่า P-value ของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าว.....	96
49 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่ม	
สัมพัสดะก้าวที่ทำงานในโรงพยาบาลผลิตแบบเตอรี.....	96
50 ค่า P-value ของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าวที่	
ทำงานในโรงพยาบาลผลิตแบบเตอรี.....	96
51 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่ม	
สัมพัสดะก้าวที่ทำงานในโรงพยาบาลสูงตาก้าว.....	97
52 ค่า P-value ของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่มสัมพัสดะก้าวที่	
ทำงานในโรงพยาบาลสูงตาก้าว.....	97
53 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่ม ไม่สัมพัสดะก้าวกับกลุ่ม	
สัมพัสดะก้าวที่ทำงานในโรงพยาบาลอิเล็กโโทรนิกส์.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
54 ค่า P-value ของระดับ ZPP ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์.....	98
55 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วย	98
56 ค่า P-value ของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วย.....	98
57 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานผลิตแบตเตอรี่.....	99
58 ค่า P-value ของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานผลิตแบตเตอรี่.....	99
59 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานคลุนตะกั่ว.....	99
60 ค่า P-value ของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานคลุนตะกั่ว.....	100
61 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์.....	100
62 ค่า P-value ของระดับ ALAU ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์.....	100
63 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วย.....	101
64 ค่า P-value ของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วย.....	101
65 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานผลิตแบตเตอรี่.....	101
66 ค่า P-value ของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานผลิตแบตเตอรี่.....	102
67 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสด้วยกับกลุ่มสัมผัสด้วยที่ทำงานในโรงงานคลุนตะกั่ว.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
68 ค่า P-value ของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสตะกั่วกับกลุ่มสัมผัสตะกั่วที่ทำงานในโรงงานผลิตตะกั่ว.....	102
69 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสตะกั่วกับกลุ่มสัมผัสตะกั่วที่ทำงานในโรงงานอิเล็กโทรนิกส์.....	103
70 ค่า P-value ของระดับ PbB ระหว่างกลุ่มไม่สัมผัสตะกั่วกับกลุ่มสัมผัสตะกั่วที่ทำงานในโรงงานอิเล็กโทรนิกส์.....	103
71 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD, ALAU, ZPP และ PbB ระหว่างเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มไม่สัมผัสตะกั่ว.....	103
72 ค่า P-value ของระดับ ALAD, ALAU, ZPP และ PbB ระหว่างเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มไม่สัมผัสตะกั่ว.....	104
73 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD, ALAU, ZPP และ PbB ระหว่างเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มสัมผัสตะกั่ว.....	104
74 ค่า P-value ของระดับ ALAD, ALAU, ZPP และ PbB ระหว่างเพศชายและเพศหญิงในกลุ่มสัมผัสตะกั่ว.....	105
75 การเปรียบเทียบค่ากลางของระดับ ALAD, ALAU, ZPP และ PbB ในกลุ่มที่ทำงานสัมผัสตะกั่ว โดยแบ่งตามระยะเวลาการทำงาน.....	105
76 ค่า P-value ของระดับ ALAD, ALAU, ZPP และ PbB ในกลุ่มที่ทำงานสัมผัสตะกั่ว โดยแบ่งตามระยะเวลาการทำงาน.....	106
77 ค่า P-value และค่า r ของระดับ ALAD กับ PbB ในกลุ่มที่ทำงานไม่สัมผัสตะกั่ว....	106
78 ค่า P-value และค่า r ของระดับ ZPP กับ PbB ในกลุ่มที่ทำงานไม่สัมผัสตะกั่ว.....	107
79 ค่า P-value และค่า r ของระดับ ALAU กับ PbB ในกลุ่มที่ทำงานไม่สัมผัสตะกั่ว...	107
80 ค่า P-value และค่า r ของ ln(ALAD) กับ PbB ในกลุ่มที่ทำงานสัมผัสตะกั่ว.....	108
81 ค่า P-value และค่า r ของ ln(ZPP) กับ PbB ในกลุ่มที่ทำงานสัมผัสตะกั่ว.....	108
82 ค่า P-value และค่า r ของระดับ ALAU กับ PbB ในกลุ่มที่ทำงานสัมผัสตะกั่ว.....	109

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แหล่งที่มาและเส้นทางที่ต่อจากสิ่งแวดล้อมผ่านมาสู่มนุษย์.....	9
2 การเข้าสู่ร่างกายของตะกั่วและอวัยวะต่างๆ ที่ต่อกราไปสะสม.....	12
3 กระบวนการสร้างชีโมโกลบินในเม็ดเดือดแดง.....	13
4 โครงสร้างของ Hemoglobin และ Iron Containing Heme Group.....	17
5 ขั้นตอนของการสร้างเคราะห์อีน.....	18
6 การสร้าง Delta-Aminolevulinic Acid โดยใช้อินไซม์ ALA Synthase ภายในไมโทคอนเดรีย.....	19
7 การสร้าง Porphobilinogen; ALA Dehydratase ใน Cytosol.....	20
8 การเปลี่ยน Porphobilinogen 4 ไมเดกุล เป็น Hydroxymethylbilane และ Uroporphyrinogen.....	21
9 ปฏิกิริยา Decarboxylation ทำให้ Uroporphyrinogen กลายเป็น Coprophyrinogen.....	22
10 กรองแนวคิดในการศึกษา.....	30
11 ผังการทำงานและการรวบรวมข้อมูล.....	33
12 ภาพอีสโตแกรมแสดงการกระจายของระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในกลุ่มที่ทำงานไม่สัมผัสและสัมผัสกับสารตะกั่ว.....	46
13 ระดับ ALAD, ZPP, PbB และ ALAU ในเพศชายและหญิง.....	47
14 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับ PbB กับระดับ ALAD, ZPP และ ALAU ในกลุ่มที่ไม่สัมผัสสารตะกั่วและในกลุ่มที่สัมผัสสารตะกั่ว.....	54
15 เครื่อง Spectrophotometer ยี่ห้อ Unicam รุ่น HELIOSβ ที่ใช้ตรวจเคราะห์ห้าระดับ ALAD และ ALAU.....	80
16 เครื่อง Hematofluorometer ยี่ห้อ AVIV รุ่น 206D ที่ใช้ตรวจเคราะห์ระดับ ZPP....	80
17 เครื่อง Atomic Absorption Spectrophotometer ชนิด Graphite Furnace ยี่ห้อ Varian รุ่น SpectrAA 640Z ที่ใช้ตรวจเคราะห์ระดับตะกั่วในเลือด.....	81